

***Herceghalom Község Önkormányzata Képviselő-testületének
12/2009. (V.10.) rendelete a helyi települési értékek védelméről***

Herceghalom Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az 1990. évi LXXV. tv. 16. §. (1) bekezdésében kapott felhatalmazás, az építészeti örökség helyi védelmének szakmai szabályairól szóló 66/1999. (VIII.13.) FVM rendelet 5-6. §-ai, valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. tv. 57. § (3) bekezdése alapján a következő rendeletet alkotja:

Általános rendelkezések

1. §

(1) A rendelet célja a településnek és környezetének, valamint az ott található értékes építészeti, táji, valamint az épített környezettel összefüggő természeti elemek jellegzetességének, hagyományos megjelenésének megőrzése és védelme a kulturális, építészeti örökségvédelmi és a természetvédelmi törvényekkel összhangban, aminek érdekében közcélú korlátozásokat, előírásokat, és támogatásokat alkalmaz.

(2) A helyi értékvédelem feladata az egyedi és területi védelemre érdemes értékek

- a) felkutatása, számbavétele, forráskutatása, dokumentálása, a közvéleménnyel való megismertetése,
- b) megőrzése, fennmaradásuk biztosítása, károsodásuk elhárítása és megelőzése,
- c) az országos és a helyi védelem összekapcsolása,
- d) a környezetkultúrával kapcsolatos szemléletformálás, nevelés, oktatás.

A rendelet hatálya, alkalmazása

2. §

(1) A rendelet hatálya kiterjed Herceghalom Község teljes közigazgatási területén található minden olyan települési értékre, amelyet az önkormányzat e rendelet értelmében védetté minősít és nem áll védelem alatt más jogszabály alapján.

(2) A rendelet hatálya kiterjed továbbá –azzal összefüggésben- minden természetes és jogi személyre, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező társulásra.

Értelmező rendelkezések

3. §

E rendelet alkalmazása során:

a.) *védett épület, építmény*: a Képviselő-testület által védetté nyilvánított olyan építmény, amely a hagyományos településkép megőrzése céljából, továbbá építészeti, településtörténeti, helytörténeti, régészeti, művészeti vagy műszaki-ipari-agrár szempontból jelentős alkotás. A védett épület, építmény minden alkotórészét –ideértve a hozzá tartozó kiegészítő, külső és belső díszelemeket is, továbbá esetenként a használat módját- védelem illeti. A rendelet alkalmazása szempontjából védettnek minősülhet az a telek, annak használati módja is, amelyen a védett épület, építmény áll.

b.) *védett épületrész*: a Képviselő-testület által védetté nyilvánított olyan épületrész, amely egészében nem védett építményen, építményben helyezkedik el. Védett épületrész lehet különösen az épület tömege, homlokzata, tetőzete, portálja, lépcsőháza, díszítményei, illetve különleges

tartószerkezete.

c.) *védett műtárgy*: a Képviselő-testület által védetté nyilvánított, a.) és b.) pontok alatt fel nem sorolt építmény, műtárgy –különösen emlékmű, szobor, síremlék (sírkő), utcabútorzat, díszkút, kerítés.

d.) *értékvizsgálat*: a megfelelő szakképzettséggel rendelkező személyek, szervezetek által készített olyan szakvizsgálat, amely feltárja és meghatározza a ténylegesen meglévő, illetve a település szempontjából annak minősülő értéket, amely védelemre érdemes. A vizsgálatnak tartalmaznia kell a védelemre javasolt érték esztétikai, történeti, valamint műszaki, illetve természeti jellemzőit.

e.) *védett értékek károsodása*: minden olyan esemény, amely a védett érték teljes, vagy részleges megsemmisülését, karakterének előnytelen megváltoztatását, általános esztétikai értékcsökkenést eredményez.

f.) *területi védelem*: e rendelet szempontjából a település szerkezet, a település kép, a településkataszter, valamint beépítési mód védelmével érintett területek.

g.) *eredeti állapot*: a rendelet alkalmazása szempontjából az eredeti építéskori állapot, vagy az a későbbi állapot, amelyet a védelem elrendelésekor védendő értéknek határoztak meg.

h.) *főépítész szakmai véleménye*: a főépítész szakmai állásfoglalása, amelyet az eljáró építésügyi hatóság a saját eljárása keretén belül szerez be.

A helyi védelem fajtái

4. §

(1) A rendelet helyi területi és helyi egyedi védelmi kategóriákat különböztet meg.

(2) Helyi egyedi védelem alá kerülnek az 1. számú mellékletben felsorolt értékek az alábbi kategóriák szerint:

- a.) Épület, műtárgy (építmény) vagy ezek együttese vagy részlete
- b.) Építményhez tartozó földrészlet és annak jellegzetes növényzete
- c.) Szobor, képzőművészeti alkotás, utcabútor
- d.) Egyedi tájérték

(3) Helyi területi védelem alá kerülnek a 2. számú mellékletben felsorolt értékek az alábbi kategóriák szerint:

- a.) Településszerkezet
- b.) Településkép
- c.) Település táji környezete
- d.) Településkarakter

A védetté nyilvánítás és a védelem megszüntetése

5. §

(1) A védetté nyilvánításról és a védelem megszüntetéséről az önkormányzat Képviselő-testülete rendelettel, az elutasításról határozattal dönt.

(2) A védetté nyilvánítást vagy a védettség megszüntetését bármely természetes vagy jogi személy kezdeményezheti a jegyzőnél írásban.

(3) A kezdeményezés írásos dokumentumának tartalmi követelményei a következők:

(a) Helyi egyedi védelemre javasolt érték esetén:

- megnevezés
- pontos helye (hírsz, utca, házszám)
- leírás, dokumentálás (fotó)
- szakszerű indokolás

(b) Helyi területi védelemre javasolt érték esetén:

- megnevezés
- pontos lehatárolás
- leírás, dokumentálás (fotó)
- szakszerű indokolás

(4) A védetté nyilvánítást vagy a védettség megszüntetését megelőzően a jegyző előterjeszti a kérelmet a védetté nyilvánításról a Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság számára, aki dönt a szakmai előkészítésről és az értékvizsgálat elkészítéséről.

(5) A szakmai előkészítést és az értékvizsgálatot a jegyző folytatja le. A szakmai vizsgálatba bevonandó szakértők körét a jegyző dönti el.

(6) A védetté nyilvánításra vagy a védettség megszüntetésére vonatkozó javaslatot 30 napig közhírré kell tenni, mialatt az előterjesztés megtekintését biztosítani kell és a véleményeket figyelembe kell venni. Az érintetteket külön kell értesíteni.

(7) A helyi védelem elfogadásáról, megszüntetéséről vagy módosításáról szóló döntésről minden alábbi érintettet tájékoztatni kell. Érintettek:

- A védett érték tulajdonosa, kezelője, használója
- Illetékes építésügyi hatóság
- Földhivatal
- Kérelmezők
- Civil szervezetek
- Helyi média

A helyi védelem irányítása

6. §

(1) A helyi védelem irányítását a Képviselő-testület végzi.

(2) A védelem alá helyezés vagy a megszüntetés tényét a jegyző közli a védett érték tulajdonosával és a Földhivatallal, az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés érdekében. A bejegyzés elmaradása a védelem alá helyezés vagy a védettség megszüntetésének tényét nem érinti.

Védett értékek nyilvántartása

7. §

(1) A helyi védelem alatt álló értékeket a jegyző tartja nyilván értékkataszteri lapokon, amelyek karbantartásáról folyamatosan gondoskodnak.

(2) A nyilvántartás tartalmazza a 3. §. (4) bekezdés szerinti értékvizsgálatot, továbbá a védett értékre vonatkozóan:

- a.) Védettségi besorolását
- b.) Rendeltetését, használatát
- c.) Védelmét megállapító rendelet számát
- d.) A fenntartás fontosabb szabályait

(3) A védett érték a védettség megszűnése esetén is nyilvántartásban marad elkülönítve, a megszüntetést elrendelő rendelet számával.

(4) A részletes nyilvántartás nyilvános.

(5) A nyilvántartásban kataszteri laponként fel kell tüntetni az önkormányzati támogatások részleteit.

Védett értékek jelölése

8. §

(1) A helyi egyedi védelem és a helyi területi védelem alatt álló értékeket táblával jelölni kell.

(2) A védett értékek elhelyezkedését és lehatárolását a településen kihelyezett és a településről kiadott térképeken ábrázolni kell.

(3) A táblák és a térképek elkészítéséről, kihelyezéséről és karbantartásáról az önkormányzat gondoskodik.

(4) A tábláknak tartalmaznia kell a védett érték megnevezését, a védettség fajtáját és a védelem elrendelésének évét. A tábla kihelyezéséről a tulajdonost, kezelőt, használót is értesíteni szükséges.

Védett értékek fenntartása

9. §

(1) A tulajdonos köteles gondoskodni a célnak megfelelő folyamatos karbantartásról, a rendeltetésnek megfelelő használatról és fenntartásról. Az előbbi kötelezettségei teljesítéséhez a tulajdonos kérheti az önkormányzat támogatását.

(2) A tulajdonos kötelezettsége kiterjed a védelem alatt álló érték minden részletére, alkotóelemére.

(3) A használat és a fenntartás a helyi védelem alatt álló értéket nem veszélyeztetheti, nem károsíthatja.

(4) A kötelezettség teljesítéséhez a támogatás mennyiségéről és módjáról a Képviselő-testület külön rendeletben dönt.

Épített értékekre vonatkozó előírások

10. §

(1) Az 1. sz. melléklet szerinti helyi egyedi védelem alatt lévő épületeket, építményeket, szobrokat, képzőművészeti alkotásokat eredeti formájukban és eredeti helyükön meg kell őrizni. Épületek esetében azok beépítési módját, tömegét, tetőformáját, homlokzati kialakítását meg kell tartani.

(2) A helyi védelem alatt álló épület, illetve építmény (vagy annak védett része) bontására engedély csak a védelem feloldását követően adható ki. A bontási engedélyben egyes épületrészek, vagy tartozékok megőrzése illetve azoknak a bontási helyen építendő új épületbe való beépítése, elhelyezése is előírható.

(3) A helyi védelem alá helyezett védett értéken az egyébként építési engedély nélkül végezhető munkákat végezni, a védelem alatt álló épület rendeltetését megváltoztatni csak az építési engedély alapján végezhető munkálatokra vonatkozó előírások betartásával lehet. Így építési engedély köteles:

- a.) a védett homlokzat (és közterületről látható homlokzat) felújítása, festése,
- b.) védett épület nyílászáróinak cseréje, felújítása,
- c.) védett épület tetőzetének felújítása, héjazat cseréje,
- d.) védett épület vagy épületrész belső dekoratív falfestése,
- e.) burkolatainak felújítása, létesítése,
- f.) védett műtárgy, utcabútor cseréje, vagy áthelyezése,
- g.) védett területen új műtárgy áthelyezése.

(4) A védett értékek felújítása esetén, amennyiben a 3. §. (4) bekezdésének megfelelő értékvizsgálatban az eredeti tervdokumentáció rendelkezésre áll, az eredeti állapotot kell visszaállítani, illetve azt harmonikusan továbbfejleszteni. A védelemben részesített építmények korszerűsíthetők, bővíthetők, átalakíthatók, funkciójuk megváltozhat, ezzel azonban védettségre okot adó értékeik nem sérülhetnek.

(5) Nem adható építési engedély olyan építési, bontási munkára, amely a védett érték létét, állagát veszélyezteti, vagy azt értékvédelmi szempontból károsan befolyásolja. Nem adható fennmaradási engedély olyan elvégzett építési munkálatokra, amelyek a védett értéket károsan érintik. Ilyen esetben az építtetőt kötelezni kell az eredeti állapot helyreállítására.

(6) A védelem alatt álló értékek megőrzése érdekében – a hatályos építési jogszabályok keretei között – az elsőfokú építésügyi hatóság kötelezheti a tulajdonost (használót) a védett értéket érintő idegen részek eltávolítására.

(7) A helyi védelem alá helyezett védett értéken – mérettől függetlenül-, hirdető-berendezés és hirdetmény nem helyezhető el. Cégért, feliratot csak a főépítész jóváhagyásával építési engedély alapján lehet elhelyezni úgy, hogy az harmonikusan illeszkedjen a védett értékhez.

Zöldfelületekre és növényzetre vonatkozó előírások

11. §

(1) Védett zöldfelületek és fák esetében fakivágás csak növény-egészségügyi okokból, kiszáradás, visszafordíthatatlan betegség vagy balesetveszély fennállása esetén engedélyezhető.

(2) Minden védelem alatt álló vagy ilyen területen elhelyezkedő fa és cserje kivágása esetén kötelező azt helyben pótolni, ugyanolyan fajú illetve fajtájú fa- vagy cserjeegyed elültetésével.

(3) A 2. számú mellékletben feltüntetett gesztenyefasorok és gesztenyefaliget valamint az 1. számú mellékletben található egyedi fák különleges védelem alatt állnak. Rendszeres növényvédelmükről, fenntartásukról és pótlásukról az önkormányzat köteles gondoskodni, szakértő bevonásával.

(4) A védelem alatt álló zöldfelületek növényállományának rendszeres gondozása, fenntartása és pótlása a mindenkori tulajdonos, a kezelő kötelessége. Beépítésük, rendeltetésük megváltoztatása tilos.

Védett értékek károsítása

12. §

(1) Aki helyi védelem alatt álló értéket megrongál, károsít vagy megsemmisít szabálysértést követ el és 30.000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(2) Szabálysértésnek minősül a védett értékek jelölését szolgáló berendezések rongálása, eltávolítása is, amely cselekmények elkövetője ezért 25.000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható.

Záró rendelkezések

13. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetést követően, 2009. július 01. napján lép hatályba.

Herceghalom, 2009. május 05.

Schnaider László
polgármester

Garainé dr. Szelenczy Gabriella
jegyző

Záradék:

E rendeletet a képviselő-testület 2009. május 05. napján megtartott ülésén fogadta el.

Kihirdetve: 2009. május 10.

Garainé dr. Szelenczy Gabriella
jegyző

1. számú melléklet

Sorszám	Megnevezés	Hrsz.	Cím	Védettség fajtája
1	Ezüstjuhar	244/15	Zsámbéki út 10.	Egyedi tájérték
2	Fehér nyár	220/14	Gesztenyés út 36.	Egyedi tájérték
3	Kislevelű hárs	244/17	Sándor udvar 32.	Egyedi tájérték
4	Mezei juhar	244/15	Zsámbéki út 10.	Egyedi tájérték
5	Szürkenyár	244/15	Zsámbéki út 10.	Egyedi tájérték
6	Zöld juhar	O16/7	Zsámbéki út	Egyedi tájérték
7	Szürkenyár	244/3	Kozáromi út 4.	Egyedi tájérték
8	Kőszobor	228/2	Gesztenyés út	Szobor
9	Millecentenárium emlékmű	220/14	Gesztenyés út 36.	Képzőművészeti alkotás
10	Magtár eredeti épülete	O16/7	Zsámbéki út	Épület
11	Temetőkápolna	220/2	Zsámbéki út	Épület
12	Víztorony	242	Iskola udvar Gesztenyés út 15.	Építmény
13	Lourdes-i barlang	220/2	Temetőkert	Építmény
14	Lovas szobor	267/2	ÁKI intézménykertje	Szobor
15	Három kos szobor	267/2	ÁKI intézménykertje	Szobor

2. számú melléklet

Sorszám	Megnevezés	Hrsz.	Cím	Védettség fajtája
1	Gesztenyés úti közpark	228/4	Gesztenyés út	Településkép
2	ÁTK intézménykertje	267/2	Gesztenyés út 1.	Településkép
3	Gesztenyefaliget	O72/4 O74/4	A település déli határán húzódik.	Település táji környezete
4	Gesztenyés út menti gesztenyefasor	241	Gesztenyés út	Településkarakter
5	Magánkert	220/13	Gesztenyés út	Településszerkezet
6	Liget utcai közpark és játszótér	255/3 255/6	Liget utca	Településkép
7	Millecentenárium emlékpark	220/14	Gesztenyés út 36.	Településkép
8	Parkerdő	228/6	Gesztenyés út	Településszerkezet
9	Rózsai út és Zsámbéki út menti gesztenyefasor	O9	Rózsai út, Zsámbéki út	Településkarakter
10	Park	03/7	Petőfi utca	Településszerkezet